

Handläggare

Barbro Ernard

0152-296 07

Socialnämnden

Uppföljning av hemtjänst sommaren 2016

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. godta rapportering av uppföljning av hemtjänst i Strängnäs kommun, sommaren 2016

Beskrivning av ärendet

Hemtjänst i Strängnäs kommun bedrivs av privata och kommunala utförare. Enligt 3 kap 19 § kommunallagen (1991:900) ska kommunen kontrollera och följa upp verksamhet som lämnats över till privat utförare. Verksamhet ska vara av god kvalitet och det ska finnas personal med lämplig utbildning (3 kap 3 § socialtjänstlagen (2001:453)).

Dessutom ska socialnämnden enligt 6 kap 8a § kommunallagen (1991:900) lämna information om utförarna, till medborgare som ska välja hemtjänstutförare.

LOV-underlaget anger kvaliteten i hemtjänsten, konkret i form av 30 punkter. Privata och kommunala utförare kontrolleras årligen via besök, inlämning av uppgifter och på andra sätt.

Den uppföljning som gjordes från socialkontoret av medicinskt ansvarig sjuksköterska och verksamhetscontroller sommaren 2016, redovisas i bifogat underlag. Sju av 30 punkter kontrollerades, varav fem gällde alla utförare och två endast de privata. De punkter som följdes upp var basal hygien, tystnadsplikt/sekretess, nyckelhantering, Lex Sarahrutiner, undersköterskeutbildning samt för de privata ekonomisk stabilitet och skattebetalningar.

Kvaliteten hos utförarna var överlag god och i enlighet med kraven, med vissa mindre brister.

Hos vissa utförare behöver hygienrutinerna förtydligas. Privata utförare borde ha hygienombud, på samma sätt som de kommunala. Många utförares Lex Sarah-rutiner är för krångliga för medarbetare att kunna förstå och tillämpa.

Det har blivit svårare för utförarna att hitta utbildade undersköterskor att anställa. Krav enligt LOV-underlaget är minst 65 procent, och nämndens mål är 100 procent. Vid uppföljningen sommaren 2016 var genomsnittet för utförarna 67 procent, att jämföra med 75 procent våren 2015. Utförarna befarar att bristen kommer att bli mer kännbar och har förslag på motverkande åtgärder.

Krav på ekonomisk stabilitet hos de privata utförarna är angiven i form av minst värde 3 från Upplysningscentralen (UC). En utförare hade värde 2 och ålades inlämna revisorintyg eller annat bevis på framtida stabilitet. Innan intyg inkommit hade utföraren gått i konkurs.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

En konsekvens av att uppföljning av hemtjänstutförare har gjorts är att hemtjänstkunder och allmänhet bör få ta del av resultaten i lämpligt informationsmaterial.

Uppföljning

Våren 2017 planeras för ny uppföljning. Lex Sarah rutiner kommer att kontrolleras, för att se att förbättringar skett. Ytterligare punkter kommer att väljas ut, allt för att säkerställa god kvalitet i hemtjänsten, både hos privat och hos kommunal utförare.

Beslutsunderlag

Rapport uppföljning av hemtjänst i Strängnäs kommun, sommaren 2016, 2016-10-27.

Beslutet skickas till

-

Inger Grindelid
Socialchef

Pia Kjaersgaard
Medicinskt ansvarig
sjuksköterska

Barbro Ernald
Verksamhetscontroller

Rapport uppföljning av hemtjänst i Strängnäs kommun, sommaren 2016

Sammanfattning

Kvaliteten inom hemtjänsten har under sommaren 2016 kontrollerats av socialkontoret, genom besök hos hemtjänstutförare, kompletterat med deras insända material. Uppföljning har genomförts på sju av de 30 punkter som anges som kvalitet i hemtjänsten i Strängnäs kommun. Alla hemtjänstutförare i Strängnäs kommun, både privata och kommunala ingår i uppföljningen.

De punkter som har granskats handlar om basal hygien, tystnadsplikt, nyckelhantering, Lex Sarah-rutiner, kompetensnivå på omvårdnadspersonal (undersköterskeutbildning) samt för de privata utförarna, ekonomisk stabilitet och skatteinbetalningar.

Uppföljningen hos utförarna visar på en tillförlitlig kvalitet överlag, hos alla utförare och på alla punkter. Samtidigt finns det förbättringar att göra. Lex Sarah rutiner behöver bli enklare och tydligare, så att medarbetarna lätt kan förstå och tillämpa rutinerna. Det har blivit svårare för utförarna att hitta utbildade undersköterskor och utförarnas bedömning är att det kommer att bli allt svårare. Vad gäller den basala hygien finns det detaljer att fila på.

Att upprätthålla kvaliteten kräver ansträngning och ett fortlöpande arbete av utförarna. Det har de klarat hittills och förväntas göra även fortsättningsvis. Samtidigt är det viktigt att socialnämnden ger utförarna de förutsättningar som behövs för att klara kraven.

Strängnäs 2016-10-27

Barbro Ernard, verksamhetscontroller
Pia Kjaersgaard, Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska

Innehåll

Säkerställa god kvalitet i hemtjänsten.....	3
Kvalitetskrav på hemtjänsten i Strängnäs kommun	4
Kontroll och uppföljning under sommaren 2016	4
Resultat av uppföljning.....	5
1. Basal hygien.....	5
2. Tystnadsplikt/sekretess.....	8
3. Nyckelhantering	8
4. Lex Sarah	9
5. Undersköterskeutbildning	10
6. Ekonomiskt stabil.....	11
7. Åligganden gentemot Skatteverket	12

Säkerställa god kvalitet i hemtjänsten

Socialnämnden i Strängnäs kommun tillhandahåller hemtjänst till medborgarna. Hemtjänst är en biståndsbedömd insats enligt socialtjänstlagen (SFS 2001:453) och ska hålla god kvalitet.

Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Socialtjänstlagen 3 kap 3 §.

Hemtjänsten utförs av kommunal samt privata utförare. Fördelning av hemtjänstkunder till de olika utförarna styrs av kundernas val, enligt Lagen om Valfrihetssystem, SFS 2008:962. Huvudmannaskapet för all hemtjänst ligger hos socialnämnden, vilket innebär att socialnämnden har ansvar för att ange mål, inriktning, omfattning och kvalitet, samt göra kontroll och uppföljningar.

Enligt kommunallagen (SFS 1991:900) ska socialnämnden kontrollera hemtjänst som bedrivs av privata utförare.

När vården av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen respektive landstinget kontrollera och följa upp verksamheten. Kommunallagen 3 kap § 19.

Socialnämnden ska även försäkra sig om god kvalitet i hemtjänst som bedrivs av kommunal utförare.

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan. Kommunallagen 6 kap 7 §.

Det innebär att socialnämndens ansvar för kontroll omfattar verksamhet som bedrivs både av egenregi samt privata utförare.

Förutom krav på uppföljning, anger kommunallagen att resultat av uppföljning hos privat utförare ska lämnas till allmänheten.

När enskilda kan välja mellan olika utförare av nämndens tjänster, ska nämnden lämna information om samtliga utförare om inte annat är särskilt föreskrivet. Sådan information ska vara saklig, relevant, jämförbar och lättillgänglig.

Kommunallagen 6 kap 8a § - Ny paragraf from 1 juli 2015.

Medborgarna i Strängnäs kommun kan alltså förvänta sig att hemtjänstens kvalitet hos kommunal och privat utförare säkerställs. Dessutom kan de förvänta sig information efter uppföljning och möjlighet att jämföra resultat mellan utförare.

Kvalitetskrav på hemtjänsten i Strängnäs kommun

Hemtjänst i Strängnäs kommun bedrivs av kommunal utförare, organiserad i fyra grupper. Dessutom av fem privata utförare, utifrån avtal med socialnämnden.

Kvalitet i hemtjänsten har konkretiserats i LOV-underlaget, Dnr SN/ 2015:832, i 30 punkter. Vissa gäller endast privata utförare eftersom den kommunala utföraren redan omfattas av andra regleringar, t.ex. ekonomisk stabilitet. De 30 punkterna framgår i bilaga 1.

Kontroll och uppföljning under sommaren 2016

Uppföljning har gjorts hos kommunala och privata utförare, på nedanstående punkter 1-5. Dessutom har punkterna 6-7 kontrollerats hos privata utförare. Sidhänvisning gäller till LOV-underlaget.

1. Föreskrift om basal hygien ska följas. (Sid 12)
2. Rutin för tystnadsplikt/sekretess ska finnas samt följas (Sid 16)
3. Rutin för säker nyckelhantering ska finnas samt följas (Sid 10)
4. Rutin för Lex Sarah ska finnas samt följas (Sid 11)
5. Minst 65 % av anställda ska ha undersköterskeutbildning. (Sid 15)
6. Privata utförare ska vara ekonomiskt stabil. (Sid 18)
7. Privata utförare ska ha F-skattsedel samt ha fullgjort sina åligganden gentemot Skatteverket. (Sid 20)

Resultat av uppföljning

1. Basal hygien

Hemmablick:

- Rutiner för basal hygien samt övriga dokument om hygien finns i rutinpärm. Rutinpärmen är känd av personalen.
- All personal har tillgång till handdesinfektion hos brukarna. Det kan dock vara svårt att få till att personalen alltid kan tvätta händerna med tvål hos kund. Men det arbetar man med, att få ordning på.
- Handdesinfektion används före och efter moment i vårdsituationerna. Handdesinfektion 70% finns även i bilarna.
- Handhygien följs, inga klockor, ringar eller nagellack förekommer hos personalen.
- Skyddskläder, plastförkläde finns till varje kund. Det finns två färdiga "kit" med plastförkläde, tossor, handskar och handdesinfektion som fylls på efter behov när det materialet tar slut.
- För arbetskläder finns kortärmade T-shirt inköpa för byte varje dag. Arbetsbyxor bestämt att köpas in men ej beställt. Tvättmaskin är inköpt med inte igång ännu.
- Arbetsväskor är beställt.
- I övrigt fungerar samarbetet med hemsjukvården bra och man är beroende av att samarbetet också fungerar. Samarbetet med arbetsterapeut och fysioterapeut fungerar bra. De har telefonkontakt och via mejl. Träffas hemma hos kund efter behov.

Gripsholms hemassistans:

- "Basal hygienrutiner" finns i pärmen som all personal läser. I övrigt diskuteras hygienrutiner på arbetsplatsträffar samt att personalen påminner varandra.
- Handdesinfektion Dax 85 använts före, emellan samt efter momenten. Personalen tar med sig handdesinfektion till kunderna och informerar varandra om det tar slut. Finns även handdesinfektion i bilarna.
- Handhygien följs, inga klockor, ringar eller nagellack förekommer hos personalen. Om någon personal skulle komma till sitt arbetspass med målade naglar finns aceton inköpt för borttagning.
- Skyddskläder, plastförkläde finns till varje kund.
- Arbetskläder finns med ombyte utav både t-shirt och byxor till varje dag. Finns två uppsättningar var till personalen samt extra vid behov. Finns även klänningar som personalen använder trikåbyxor till. Kläderna tvättas på arbetsplatsen i 60 grader.
- Det finns ingen kontinuerlig utbildning inom basal hygien. Önskemål finns om att få ha hygienombud som den kommunala hemtjänsten. I dagsläget är det chef som informerar om vårdhygien. Man påminner varandra om basala hygienrutiner.
- I övrigt fungerar samarbetet med hemsjukvården bra, det är både personlig kontakt samt via telefon eller mejl.

Hjälpredan:

- "Basal hygienrutiner" finns i pärmen som all personal läser. Pärmen finns på kontoret som alla har tillgång till.
- Handdesinfektion använts före, emellan samt efter momenten. Personalen tar med sig handdesinfektion till kunderna och informerar varandra om det tar slut.
- Handhygien följs, inga klockor, ringar eller nagellack förekommer hos personalen.
- Skyddskläder, plastförkläde finns till varje kund. Plastförkläde, tossor, handskar och handdesinfektion fylls på efter behov när det materialet tar slut.

Invita:

- Rutin basala hygienrutiner är kända av personalen och finns på kontoret.
- Handdesinfektion finns 85 % som är godkänd enligt SS-EN 1500.
- Handhygien följs, inga klockor, ringar eller nagellack förekommer hos personalen.
- Skyddskläder, plastförkläde finns till varje kund. Plastförkläde, tossor, handskar och handdesinfektion fylls på efter behov när det materialet tar slut.
- Arbetsklädseln är kortärmad och går att tvätta i 60 grader.

Rana vård och omsorg:

- Rutin basala hygienrutiner är kända av personalen och finns på kontoret. Under vården genomgår en personal utbildning inom basala hygienrutiner inom KompetensUtvecklingsInsitutet i Stockholm. Planeras för att ytterligare personal under hösten 2016 ska genomgå utbildning.
- Chefen informerar om basala vårdhygienrutiner samt om städmaterial.
- Handdesinfektion Dax 85 använts före, emellan samt efter momenten. Personalen tar med sig handdesinfektion till kunderna och informerar varandra om det tar slut.
- Handhygien kan ibland glömmas bort men personalen är väl medveten om att inga klockor, ringar eller nagellack får förekomma. Det är inga problem med att påminna varandra om detta.
- Skyddskläder, plastförkläde finns till varje kund. Plastförkläde, tossor, handskar och handdesinfektion fylls på efter behov när det materialet tar slut. Desinfektionsmedel som städmaterial använts biologiskt nedbrytningbart medel som även tar bort lukt.
- Arbetsklädseln är kortärmad och går att tvätta i 60 grader, planeras att köpa in tvättmaskin. Det finns t-shirt och jacka. Arbetsbyxor planeras för att beställas under hösten.
- I övrigt fungerar samarbetet med hemsjukvården bra, det är både personlig kontakt samt via telefon eller mejl.
- Inför delegering används webbutbildningen "Jobba säker med läkemedel"

Kommunal hemtjänst Mariefred, Åkers styckebruk, Stallarholmen, MÅS:

- "Basal hygienrutiner" finns i pärmen som all personal läser. Pärmen finns på kontoret som alla har tillgång till. Läser i pärmen vid behov.

- Handdesinfektion Dax 85 använts före, emellan samt efter momenten. Personalen tar med sig handdesinfektion till kunderna och informerar varandra om det tar slut. Personalen har eget ansvar i att använda handdesinfektion.
- Handhygien följs, inga klockor, ringar eller nagellack förekommer hos personalen. Om någon personal skulle glömma bort att ta bort nagellack så finns acetone att ta bort nagellacket med.
- Skyddskläder, plastförkläde finns till varje kund. Plastförkläde, handskar och handdesinfektion fylls på efter behov när det materialet tar slut.
- Arbetskläderna är kortärmade och tvättas på arbetsplatsen i 60 grader. Det finns schemalagda tvätturer för att tvätta personalkläderna och det finns två uppsättningar. Vikariekläder planeras för att beställas under hösten 2016.
- Det finns hygienombud som har ett särskilt ansvar för basala vårdhygien, att hålla sig ajour med utbildningar påminna övrig personal om basala hygienrutiner.
- Övrigt finns en större önskan från personalen om att kunna träffa hemsjukvården för att diskutera rutiner, rådgivning och hälso- och sjukvårdsfrågor. Det finns teammöten idag för dessa frågor, men personalen upplever inte samverkan med hemsjukvården.

Kommunal hemtjänst Strängnäs:

- "Basal hygienrutiner" finns i pärmen som all personal läser. Pärmen finns på kontoret som alla har tillgång till. Läser i pärmen vid behov.
- Handdesinfektion Dax 85 använts före, emellan samt efter momenten. Personalen tar med sig handdesinfektion till kunderna och informerar varandra om det tar slut. Personalen har eget ansvar i att använda handdesinfektion.
- Handhygien följs, inga klockor, ringar eller nagellack förekommer hos personalen. Om någon personal skulle glömma bort att ta bort nagellack så finns acetone att ta bort nagellacket med.
- Skyddskläder, plastförkläde finns till varje kund. Plastförkläde, handskar och handdesinfektion fylls på efter behov när det materialet tar slut. Personalen har egna personligt inköpta väskor att förvara arbetsmaterialet i.
- Arbetskläderna är kortärmade och tvättas på arbetsplatsen i 60 grader. Det finns särskild anpassad personal som sköter tvätthanteringen. Det finns två uppsättningar med arbetskläder.
- Det finns hygienombud som har ett särskilt ansvar för basala vårdhygien, att hålla sig ajour med utbildningar påminna övrig personal om basala hygienrutiner.
- Övrigt finns fungerande teamträffar med hemsjukvården där personalen kan sätta upp diskussionsfrågor för enskilda brukare efter behov.

Uppföljningen hos utförarna visar att chefer och personal är väl medvetna om den basala hygienföreskriften från Socialstyrelsen 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg. Kraven förtydligas på hygienrutiner för att minska smittspridning och vårdrelaterade infektioner.

Det är chefens ansvar att personalen får information och har möjlighet att utbildning. Basala hygienrutiner är grundläggande för att minska smittspridning och infektioner i vård och omsorg, tillika hemtjänst. Inom den kommunala

hemtjänsten finns hygienombud som får kontinuerlig utbildning av hygiensjuksköterska från smittskydd/vårdhygien, Mälarsjukhuset. Önskemål om att de privata hemtjänstföretagen också tillhandahåller hygienombud för kontinuerlig fortbildning inom vårdhygien. Hygienombuden får ett särskilt ansvar för basala vårdhygien, att hålla sig ajour med utbildningar samt påminna övrig personal om basala hygienrutiner.

2. Tystnadsplikt/sekretess

Utförarna är noga med att medarbetarna inte ska läcka uppgifter om kunderna. Alla utförare har rutiner som personal tar del av och undertecknar. Medarbetarna är medvetna om betydelsen av att skydda den enskilde och har många konkreta exempel på hur tystnadsplikten/sekretessen hanteras i vardagsarbetet. Exempelvis:

- Tala aldrig om kunder med deras namn.
- Inte prata utanför arbetet om våra kunder.
- Inte under några omständigheter varken under anställningen eller efter, framföra information om kunderna utanför XXXX (utföraren).
- Prata dagligen om tystnadsplikten, påminna varandra.
- Sekretess gentemot anhöriga är viktig att tänka på. Har förändrat kulturen.
- Enskildas integritet - när vi möter dem på stan, får de avgöra om vi hälsar.
- Kunderna vill gärna ha info om varandra, men det får vi inte ge.
- Viktigt att veta att tystnadsplikten inte upphör för att man slutat jobba här.
- Vi får vara övertydliga.
- Det är jätteallvarligt om vi bryter mot tystnadsplikten.
- Vi får inte gå in i XXX (systemet) och läsa om kunder som vi inte jobbar med.

Att inte röja personuppgifter om kunder regleras i olika lagar för privat respektive offentlig verksamhet. För offentlig verksamhet gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen SFS 2009:400 och för privat verksamhet tystnadsplikt enligt socialtjänstlagen SFS 2001:453 samt patientsäkerhetslagen, SFS 2010:659. Utförarna kan ha svårt att hålla isär begreppen "sekretess" och "tystnadsplikt".

3. Nyckelhantering

Alla utförare har rutiner och blanketter för säker hantering av nycklar hos kund; rutiner som innehåller kvittensförfarande, uppmärkning av nycklar samt förvaring i låsta skåp, dagligt uthämtande och inlämning av nycklar, hantering vid eventuell förlust av nyckel samt förfarande vid avslut med återkvittring mm.

4. Lex Sarah

Utförarna ska följa SOSFS 2011:5 "Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Lex Sarah". Alla utförare deltog under våren 2016 i en utbildning anordnad av socialkontoret, med kommunens jurister som utbildare.

Vid granskningen framkommer att alla utförare har Lex Sarah rutin och blanketter att använda vid rapportering, utredning och eventuell anmälan till IVO. Men brister förekommer:

- Det är inte alltid att rutinerna är så enkla och kortfattade att medarbetarna lätt kan ta till sig innehållet.
- Rutinerna kan sakna information exempelvis hur processen ser ut när den som ansvarar för verksamheten är inblandad i händelsen, eller vem rapporten ska lämnas till när ansvarig för verksamheten inte är anträffbar.
- Ansvarig ska fortlöpande informera medarbetarna, men det är inte alltid tydligt när under året informationen ska ske, exempelvis vika månader. Därmed finns det risk att tiden går och information glöms bort.
- I många av rutinerna blandas "rapportering" ihop med "anmälan".
- I bland förväxlas IVO med socialnämnden, vad gäller utförarens anmälan/information.

Vid branschmöte för hemtjänstutförare oktober 2016 får utförarna återkoppling utifrån granskningen, en uppdatering av processen i ett Lex Sarah-ärende samt en föredragning av kriterier för en bra Lex Sarah-rutin. Socialnämndens "Riktlinje för information till socialnämnden i Lex Sarah-ärenden hos privata utförare" (Dnr 2016:199) delas ut. Utförarna uppmanas att se över sina rutiner.

En bra Lex Sarah rutin innehåller nedanstående punkter, är kortfattad, har tydligt ansvar och ett språk som medarbetarna förstår:

- Syfte
- Exempel på (risk för) missförhållande
- När och hur information ges till medarbetarna vid nyanställning samt fortlöpande
- Vad den som upptäcker ett missförhållande gör
- Vem rapport lämnas till, även då ordinarie är frånvarande
- Vem som gör utredning och inom vilken tid
- Hur personalgruppen informeras
- Hur kunden eventuellt informeras
- När socialnämnden informeras
- Hur eventuell anmälan till IVO går till
- Hur slutdokumentation och arkivering ser
- Hur rutinen är när ansvarig är inblandad i händelsen
- Var rutin samt blanketter återfinns

5. Undersköterskeutbildning

Krav enligt LOV-underlaget (2015:832):

Av utförarens tillsvidareanställda och visstidsanställda med anställning tre månader eller längre ska minst 65 % ha kompetens som undersköterska eller ha en pedagogisk utbildning.

Utförarna har lämnat in uppgifter om antal anställda och andel undersköterskor och uppgifterna framgår i tabellen nedan.

Undersköterskor i hemtjänsten Strängnäs kommun Läge augusti 2016 (april 2015)	Antal anställda	Antal USK	Andel USK	Kommentar
Gripsholms Hemassistans	28	18	64 %	
Hemmablick	17	9	53 %	Tolv fast anställda varav 6 usk. Fem tillfälligt anställda varav två usk och en sjuksköterskestuderande (på andra terminen). Av de som inte är usk har två har oavslutade usk utbildningar. Ansvarig har kontakt med vuxenutbildningen för att hitta väg för att de ska kunna slutföra utbildningarna.
Hjälpredan utf	20	17	85 %	
Invita	6	4	67 %	
Rana Vård och Omsorg	7	5	71 %	
Malmby				Tillsvidareanställd personal samt vikarier för föräldralediga och långtidssjukskrivna med minst 3 månaders anställning.
Tosterö				
Vårfruberga	112	72	64 %	
MÅS	50	36	72 %	
Summa	240	161	67,1%	
Andel anställda hos privata	78	53	67,9%	
Andel anställda hos kommunen	162	108	66,7%	

Beräknat på alla utförarens anställda, är utgör andel utbildade 67,1 procent. Det är ett värde som ligger strax över kvalitetskravet. Det finns en spridning, med några utförare under kravnivån. Våren 2015 gjordes en motsvarande mätning. Resultatet låg då på 75 procent och ingen utförare låg under 65 procent. Socialnämndens intention är att uppnå 100 procent. Det som inträffat under ett år är alltså en försämring.

Utförarna har, vid samling i branschråd för hemtjänstutförare oktober 2016, tittat på siffrorna och lyft fram orsaker och kommit med synpunkter.

Det har blivit svårare att få tag på utbildade undersköterskor, framför allt till vikariat. Det finns en fara i att anställningar av utbildade vikarier övergår i tillsvidareanställningar. Tillsvidareanställda utbildade medarbetare har låg

motivation för att utbilda sig. Hos ungdomar som ska välja yrkesinriktning värderas värdeyrken lågt. Ungdomar som har skaffat sig en undersköterskeutbildning tenderar att välja akutvården framför exempelvis hemtjänsten. Skolors ekonomiska incitament för att anordna vård och omsorgsutbildning kan möjligtvis vara lägre än för andra utbildningar, vilket i så fall kan påverka utbudet och marknadsföring av vårdutbildningar.

Det finns risk för att brist på undersköterskor kommer att bli mer kännbar framöver och orsaka kvalitetssänkning i hemtjänsten. Utförarna har idéer om vad socialnämnden skulle kunna göra för att motverka framtida brist.

- Föreslå utbildningsnämnden att satsa mer resurser i Vuxenutbildningen, för validering av erfaren personal inklusive valideringsprogram för nyanlända medborgare.
- Eventuellt köpa uppdragsutbildning för validering hos Vuxenutbildningen.
- Anordna mindre kurser i exempelvis näringslära och lättare sjukvård, gärna tillsammans med Landstinget. Hemtjänstutförarna, särskilt de små, uppskattar att kunna skicka personal och slippa anordna utbildningar själva.
- Använda statliga medel för kompetenshöjning inom äldreomsorgen till att bekosta löner (eller del av) för tillsvidareanställdas utbildning till undersköterskor. Liknande upplägg som "läraryftet".
- Samverka mer med arbetsförmedlingen och få fram typer av lärlingsanställningar.
- Säkerställa att timsättningen enligt LOV-underlaget täcker utförarnas kostnader för undersköterskor med avtalsenliga löner och förmåner enligt kollektivavtal i branschen.

6. Ekonomiskt stabil

Ekonomisk stabilitet hos de privata utförarna undersöks genom att Strängnäs kommun begär utdrag från Upplysningscentralen AB (UC). Klassificeringen bygger på riskprognos d.v.s. sannolikheten att företaget kommer på obestånd inom närmaste året. 1 anger högsta och 5 lägsta risk. Företag ska ha 3 eller högre för att vara godkända enligt LOV-underlagets krav. Vid lägre klassificering ska företaget lämna in ett intyg som förklarar den ekonomiska situationen.

UC har hämtats 2016-09-20 för de fem utförarna.

Utförare	UC klassificering 2016-09-20
Gripsholms Hemassistans	2
Hemmablick	3
Hjälpredan	4
Invita	3
Rana (Parmida Vård & Omsorg)	3

Fyra utförare klarar kravet på minst 3. En utförare ligger på 2. Där begärs revisorintyg för ett förtydligande av den ekonomiska situationen, med en prognos.

Sommaren 2016 avslutade en hemtjänstutförare (Hemtjänstdoktorn) sin verksamhet med hänvisning till att de ekonomiska förutsättningarna för att bedriva hemtjänstverksamhet saknades.

Uppdrag till hemtjänstutförare är ojämna vad gäller antal hemtjänstkunder och beställda timmar och kan ändras med kort varsel. Det gör att efter ett uppbyggnadsskede där resurser skaffas allteftersom kunder strömmar till, infinner sig ett läge där det snabbt kan försvinna många kunder, genom dödsfall eller flyttning till särskilt boende. I det läget kan utföraren stå med för stor ”kostym”.

7. Åligganden gentemot Skatteverket

Alla privata hemtjänstutförare är registrerade för F-skatt och ingen har någon skatteskuld. Uppgifter har hämtats från Skatteverket.

Bilaga 1. Plan för uppföljning av hemtjänst i Strängnäs kommun

Barbro Ernard 2014-01-09

		Privat och kommunal utförare						Gult gäller endast privat utförare									
		Ansökan		Innan uppdrag startar		Utförare skickar in		SN:s fort-löpande kontroll		Förutsättningar ändras							
Uppföljning d.v.s. att löpande säkerställa kvaliteten på hemtjänsten.		Ansökan inkommer	Ansökan prövas	Utförare godkänns	Avtal upprättas	Utförare iordningställer	Utförare får uppdrag	Utförare utför uppdrag	Varje månad	Varje halvår	Varje år	Inom 3 månader från första uppdrag	Varje år	Ändringar i LOV-underlaget	Nytt avtal/tillägg upprättas	Kund avslutas	Utförare upphör
1	Inga anmärkningar hos skatteverket																
2	Ekonomiskt stabil																
3	Rätt utbildning ansvarig																
4	Undersköterskekompetens																
5	ID-kort																
6	Ansvarsförsäkring																
7	F-skattsedel																
8	Tystnadsplikt rutin																
9	Lex Sarah rutin																
10	Introduktionsutbildning																
11	Utförd tid																
12	Avvikelser																
13	Kvalitetsberättelse																
14	Nyckelrutin																
15	Ledningssystem																
16	Personakt och journal																
17	Förvaring av personakt																
18	Genomförandeplan																
19	Följa rutin privata medel																
20	Följa rutin basal hygien																
21	Följa rutin smittförande avfall																
22	Delta i utbildning 8 tim/år																
23	Läsa och skriva svenska																
24	Forskning och utveckling																
25	Lön enligt branschvillkor																
26	Kollektivavtal (Ej krav)																
27	Motsvarande meddelarfrihet																
28	Underleverantörer																
29	Arkivering																
30	NKI (Via Socialstyrelsen)																